

De quadam pūella

53

er casuū sublimū maria lubricitate. quo/niā trepidaret tam sublime aggredi fastis/ giū quod dū videtur virere cadit. et dū ex/ tollis terminas finē repente sicuti ros/ qui subito desiccatur.

A **N**isi bñ in/ telligeret nō fuisset in tanta constitutū di/ gnitate.

Dignitas ex se improbos neqt̄ facere reuerendos / qz ex se dignitas

nihil habet virtutis nec virtus ex dignita/ te. sed prop̄ virtutē dignitati da hōnor.

Si enī aliquid boni a natura inesset di/ gnitati / mali nō p̄cessent sicut videmus

p̄cessere.

A **T**alem illū credo fore pre/ latum z bñ intelligentē.

Utinā ta/ lis sit cui opatio lingua mens z vita testi/ moniū prebeat dignitati.

A pud deū enīz nō est ergas sed acris vita z moꝝ dignitas

approbat.

Quare de illo tantū du/ bitast inquiris.

Rere a que video et audio iugiter in his regnis z in ista ma/ teria.

Wuid vides?

Video prelatos z sacerdotes vestros armigeros z

viros sanguinū effectos / sed quo iure ne/ scio. z tamē nup in ciuitate Rothomagnū.

audiui regem vestrū Henricū vltimo vita

functū strenuū mirabiliter prelatos ve/ stros arguentē / z mordentē qz ex eorū in/

cumbenti officio nō essent pacis amato/ res zelatores z p̄sitores / z tamen vestros

vidi prelatos magnos z audio bellatores

z pridē quod deterius est piū z charitati/ um subsidiū pro fidē xp̄i iure datū z con/

tra hereticos cōuertendū cōtra nos xp̄ia

nissimos cōuersum z pro nostra occisiōe

erogatū. quod mihi nedū admiratōnem

inducit s̄ stupore.

Luius mores tā ener/

sos z sidero recolens eius quod dicit Ber/

nar. ad eugenū qz hodie tot zelus ecclia/

sticus feruere video in tuendis possesiō/

bus et dignitatibus. honoriqz totū detur

et sanctitati nihil / et de dei placito vltima

firmentio / et de iactura salutis cunctatio

nulla nec salubre putatur nisi quod subli/ me. z nihil iustū videtur nisi quod gloriā

redoler.

A Probi sunt vere / sed regis

z principis imperio hec faciūt.

Nip̄ petrus magna autoritate qz magis deo

oportet qz hominibz obedire.

Non in for/

titudine viri beneplacitū erit deo / sed sup/

humilem z māsuetum z timentē verba do/

mini requiescerit / spiritus eius / et qui te in/

yra matilla pcusserit prebe alia.

Iurta il/

lud verbū christi.

Hedi genas meas eucl/

lentibus et cōspuentibus in me. **D**ic pre/ cor prelat̄ z sacerdotibus tuis magis an/ nuentibus maiestati qz veritati mente vt/ revoluant illud terrendū euangeliū. **R**isi/ iusticia vestra abundauerit magis qz pha/ riseoꝝ nō intrabitis in regnū celoz. **Q**ui/ dixerit fratri suo racha reus erit iudicio. **Q**ui/ dicerit fatuere reus erit gehēne ignis. **G**i pro tam modica iniuria gehennā p/ uocauit / quid pro tantis stragibus z exe/ crabilibz homicidibz z alijs gueris discri/ minibus? **L**ogitent ecōuerso siveri sacer/ dotes z pontifices pacem p̄suasissent a tē/ porē. **O**doardī citra / quanta z qualis eēt/ militia z nobilitas christiana. z si pro xp̄i/ fide augenda expositari ret noster dispo/ suerat / qui ius fructus vbi nunc luctus? **L**ogitent de satisfactōneybi in scutia p/ seuerant.

Finit.

Opus quoddā col

latiū de quadā puella que olim in Fran/ cia equitauit cum editio magistro Joha/ ni de gerson ascribit. sed maḡ apparet sti/ lus magistri Henrici de gorkheim.

A Ad gloriam benedictē trinitatis / glō/ leqz semper virginis dei matris ac totius

curie celestis.

Tellit me domin⁹ cuz seqrer gre/ gem⁹ dixit nubivader prophe/ ta ad populū meū israel Amos/ vii. Populus israel popul⁹ re/ gni francie nō incōgrue potest spūalit nū/ cupari / quē sida dei z cultu christiane reli/ gionis notū est semp floruisse. **A**d hūus

regni filiū quedā iuuencula / pastoris cu/

insdā filia / que z ipsa gregē ouium secuta

fertur / accessit. asserens / se missam a deo q/

tinus p ipam dictū regnū ad eius obedie/

tiam reducat. **A**le autē ipsi⁹ assertio pute/

temeraria etiā signis supnaturalibz vt/

tur / sicuti reuelare occulta cordiū z futura

cōtingentia puidere. **R**eferk insuper qz sic

rasa capite ad modū viri. z volens ad act⁹

bellicos procedere / vestibus z armis viri/

libus induta / ascendit equū. quē dū in eq̄

est ferens vecilli / statim mirabili viget in/

dustry / quasi peritus duc exercitus ad ar/

tificiosam exercitus institutōem. tūc quo

qz sui efficiūtur aiosi.

Contra vero aduer/

sarij timidi quasiviribz delituti.

Vibi at/ de equo descendit / solitū habitum mulie/

brez reassumēs / fit simplicissā negocior̄

SS 3

De mirabili victoria

seculariū quasi innocēs agnī impīta ferē
etā q̄ viuit in castitate sobrietate et p̄tinē
tia. deo denora. phibens fieri occisiones
rapinas ceterasq; violentias om̄ib; his
qui ad dictā obedientiā se volūt exhibere
¶ Propter hec ergo filia cūnitates opida et
castra se summittū regio filio/fidelitez
sibi p̄mitentes. ¶ Quo ita ut p̄fertur se ha
bente nōnullae questioēs emergunt et ad sui
declaratōem doctras aias alliciunt. Verbi
gratia An credi debeat vera nature hūane
puella. an in silez effigiē phantasticā trā
formata. Hecdo an ea q̄ facit possint hūa
nitus fieri ab ipsa. an p̄ eam ab aliqua su
piori causa. Tertia si p̄ supiorem causam
an p̄ bonā. scz sp̄m bonū. an malā v̄puta
p̄ sp̄m malū. Quarta an eius verbis/fidu
cia sit exhibenda et eius opa tanq̄ diuini
tus facta sint approbāda. an p̄bitonica et
illusoria. ¶ Quia vero circa has aut siles
questiūculas alij et alij/aliter et aliter sentiūt/
quatinus vtricq; p̄ sua defensiōe valeat et
sacris litteris testimonia p̄ferre/ p̄n̄s hoc
opusculū nō afferēdo s̄ collatiue dictādo
offert quasdā p̄positōes p̄yna pte Rursus
quasdā pro alia. modo pbleumatico/pro
uocās subtiliora ingenia/ ad intelligētiā
p̄fundiorē. Hoc tñ mēoriter cōmendādo
q̄ ad sentiētiādū aliquid secure in hac ma
teria/necesse ēb; puelle mores. verba. ope
ra. ceterosq; gestus/ taz quos b; solitaria
q̄ eos q̄s b; cū alijs in publico et ceteras
suevitē circūstatiās ad liquidū p̄agnoscē
re/ et an ea q̄ reuelat et prenūciat/ sp̄ vera in
ueniat. Vix in sequētib; ponēda/ accipi
debent iuxta cōis fame relatōez a plurib;
fide dignis ad has ptes translamat

Vrina propositio.

Danc esseverā puellā et verā nature hu
manepsonā est simplē afferendū. ¶ Hec
p̄positio patet. q̄ nedū phoz regula canit
¶ Opatio arguit formā. quinimo et salua
tor noster testat ex opib; cognitōem eē ac
cipiendā. Quia igif hec iuuecula inuenit
q̄tinue cofo: mis alijs hoib; in actib; hūa
nis loquendo esuriendo comedēdo bibē
do vigilādo dormiēdo et ceteris hmōi/q̄s
dicere audeat eā nō fore verā nature hūa/
ne psonā q̄s de alijs cōicātib; secū in simi
libus humane nature signis: igitur. r̄c.

Secūda propoli.

Ordinariū p̄phetie sp̄s fuit antīcpi aduē
tum/durās in exordio nascētis ecclie cuž
opatōe miraculoz. ¶ Hec p̄positio a sacris
doctorib; declarat ex eo q̄ totū veteris te
stamenti tēpus fuit figurale ad p̄nunciā
dū xp̄i aduentū et corporis. sui mistici futu
rū statū. ¶ Hilt in p̄mitiu ecclia plures le
gūn̄ fuisse. p̄phete. Et quia ea tūc p̄dicabā
tur q̄ oēm humane facultatis cognitionē
transcedūt. necessariū fuit adhibere signa
p̄ opa miraculosa quib; hmōi dicta cōfir
marent. Alioqui min⁹ sufficienter fuisse:
pūsum saluti humani generis. Iuxta qđ
ait greg. q̄ planta recēter terre infīca/ in
diget frequēti irrigatōne ut bene radicata
cōualescat. igitur. r̄c.

Certia propositio

Lurrētibus iam dieb; nō indigne censes
tur interdū quasdā psonas suscitari ad p̄
pherie sp̄m et moueri ad opatōem mira
culoz. ¶ Hec p̄positio est augustini in de
ciuitate dei. et etiā extrabi pōt ex doctrina
greg. Lū declaratō etiā ex eo pat̄z q̄ sal
uatoris ore nobis est pmissum. q̄ ipse no
biscū est vſq; ad p̄summatōem seculi. diri
gens gen⁹ humanū manus p̄uidētie
prout oportunitas nostre salutis expedit
¶ Sicut enī potestatē suā non alligauit sa
cramētis/ ita nec alligauit eā alicui tēpori
locis aut psonis quinimo in multis eius
miseratiōibus semip assistit hūano generi
cōgra remēdia et auxilia p̄uidēdo. Hō
enim ait ysaias abbreviata est manus do
mini et nō possit redimere igitur. r̄c. Lū igif
reuelatōe occultorū et opatiōe miraculoz
genus humanū indiget excitari et reuoca
ri nūc in vno populo nūc in alio/ pie cen
sendū est talia nobis nō denegari igitur. r̄c.

Quarta propositio

Sacris cōsonat litteris/ p̄ fragilē sexū
et innocentē etatē/ exhibitā a deo fuisse po
pulis/ et regnis/ letā salutē. ¶ Hec p̄positio
patet q̄ teste ap̄lo eligit deus ifirma mū
di et fortia queq; cōfundat. Dinc exēpla
riter p̄cedēdo legif de delbora hester et Ju
dith ipetratā fore pplo dei salutē. Et das
nielē in pueritia suscitatū ad liberatōz su
sanne. Hic dauid in iuueute golyā pro
stravit. Nec immerito quia hoc modo fit
evidētior diuine pietatis affluētia ne ho
mo suis virib; ascribat sed deo pon⁹ grāz

Cuiusdam puelle

55

actiones referat. **H**ic enim per humilem virginem totius generis humani redēptio ora est. igitur. et cetera.

Quinta propositio

Non testatur sacra scriptura missos a deo praeueite homines sub tali forma aut modo sicut de predica puella cois celebrat recitatione. **P**ater hec propositio quod sicut dicit apostolus. Non est conuentio Christi et belial. nec dignatio inire societatem aut contrabere familiaritatem cum demonibus ut eorum ministris et membris. quis legat quosdam malos inter dum aliquid trascenderet prophetasse. sicut balaam prophetabat quod stella orientis erat iacob et saul et cayphas prophetauerunt. Sed longe aliter est de hac puella que ad nutum habet sum donorum supernaturalium in manifestando occulto et prenuntiando futura suo misterio deseruientia probibendo insuper ut promissus est fieri occisiones et cetera vicia. exhortando ad virtutes et cetera probitatis opera in quibus deus glorificatur. **H**ic ergo in spiritu dei premissus est Joseph ante patrem et fratres in egyptum. et Moyses ad populi israel liberatorem. et Gedeon et superadictae semine. Par modo hanc iniunctum non est in contradictione connuerari bonis specialiter a deo missis. prout etiam cuius nec munera querat. et ad bonum pacis tota deuotio labore. **H**ic enim non est opus malis spiritus qui potius est autor dissensionis quam pacis.

Sexta propositio

quasi corollarie sequens et antea premisis propositionibus.

Dec filia vera persona in humana natura est a deo specialiter missa ad ea que non humanitas sed divinitus sunt opera. cui fides est exhibenda. **P**ater hec proposito respondet questionib[us] prelibatis. **Q**uod enim sit vere homo pater et propositio prima. **E**t quia non desinuit etiam his diebus deus nobis specialiter prouidere per supernaturalia signa. non est incongruum deo assumere pueram innocentem precipue iuxta quartam propositionem. **E**t quia donum istud perseverante apud eam residet ad finem deficuum et per media virtutis et honestatis sicut asserit propositio quinta videtur consequenter hec proposito sexta fore coedenda. **N**ec mirum si in statu equestri sit alterius luminis quam in solito statu mulierum. quia etiam David volens

domini consilere induebat prophetas. et sumpsit psalterium. et Moyses dum virgam gestabat mirabilia faciebat quia (sic ut dicit Gregorius) spissus sanctus frequenter se interius coformat exterioribus concurrentibus.

Ecce prelibatis potest quis huius vie amicus sumere occasionem defendendi suaz partem. ulterius etiam procedendo ad ampliorem dilatationem. **Q**uia vero inuenitur alii in oppositam partem magis indicati superest afferre et sacra scriptura quemadmodum testimonia ex quibus valeat sue positionis sumere fulcimenta inspiciendo subscribas propositiones.

Prima propositio

Multi pseudo prophetae sunt venturi assertores se diuinatus a deo mitti. **H**ec propositio est saluatoris dicentis quod in nouissimis diebus scilicet legis euangelice multi dicent se venire in nomine meo et multi per eos decipiuntur. Unde et apostolus ait quod angelus falsus transfiguratus se in angelum lucis. **H**ec mirum quod malignus ille rex super omnes filios subiecti incessanter nitiens usurpare diuinitatis excellentiam et ideo procurat falsos prophetas sub nomine dei missos ad decipiendum. igitur. et cetera.

Secunda propositio

Pseudo prophete frequentiter pronunciant occulta cordium et effectus futuro per tingit etiam. **H**ec propositio concedi solet a doctoribus. cuius ratio est quod quatuor virtus est aliorum tanto ad ampliora se extendit. **L**ostat autem quod intellectus demonum multo est altior intellectu humano et ita quod nobis sunt occultae et futura que nobis sunt ignota. a malo spiritu sunt cognita. Et ita prophete demoni ex eorum instructione possunt talia reuelare. igitur et cetera.

Tertia propositio

Non facile discernitur quod a falso propheta per extremitates appetitias et signis. **H**ec propositio per quod non oportet prophetam fore virtuose. aut bene grata. et perinde demonum prophete occulta nobis futura pronosticare. et sic plibet aliis cuiusquam provenient curveris propheticis. **Q**uod si interdum pronunciet falsa sciunt palliare dabo alium intellectum. aut allegare veros prophetas interdum prophetantes aliquod non provenient. **G**ic de isaias et Iona prophetis legitur. Propter quod etiam

55 4

De mirabili victoria

apostolus dicit q̄ nō omni spiritui credē
dum est/sed tentandi sunt si a deo sunt.in
sinuans difficilem discretiōem inter bonos
et malos prophetas .igitur r̄.

Quarta propositio

Aunc tempe gracie specialem fieri a deo
missionē ad temporalis felicitatis prospī
tatem/nō multā habet apparentie efficac
iā. **D**ec propositio potest sumi ex h̄is
que augustin⁹ sepius cōmēorat. **N**a bona
presentis vite/equalitē cōceduntur bonis
et malis/iustis et iūstis/pertim hoc tem
pore gracie. ne boni amorez suū affigant
bonis transitoriis in quibus mali pluri
mū florent. Ut etiam attendāt que bona
reseruat amicis in futura vita/quādo ini
micis suis affluenter cōfert huiusvite trā
sitoria bona. **F**ieri igitur missionē p̄sentis
felicitatis p̄curatiā et p̄noscitatiā (q̄
paruipendenda scribit) modicā videf ha
bere apparentiā/tamē in veteri testamen
to dum popul⁹ ille seruiebat deo pro h̄is
tempalibus bonis/legitur ad talem in
dum factam fuisse mentōem. Igitur. r̄.

Quinta propositio

Duo cōmittit hec puella que legūtur
prohibita in sacra scriptura. **D**ec pro
positio patet q̄r deut. xxii. Lex prohibit̄ne
mulier induar vestes viri. Et apls prohibi
bet. ne mulier radat caput ad modū viri
Utriusq; aut̄ oppositū de hac puella nar
ratur. Et videtur prima facie ad quandā
indecentiā vergere iuuencularz/puellam
insidere equo habitu virili induitā. et cuz
deus diligat modestiāz videtur derogare
diuine missione se effeminare in virile for
mā. Neq; videf cōcordare cum familiari
missioni talis modus quia tam familia/
ris missio sit per spiritū sanctificantē in
terius animā. Iuxta illō Sapie. vii. Sa
pientia dei se trāffert in aīmas sc̄tās ami
cos dei et prophetas cōstituit. ppter quod
si būius iuuencula missio sit prophetica
oportet eaz esse cuiusdā excellentis sancti
tatis et diuini animi intrinsecus. et talem
ps̄onam indecens videf trāfformare se in
virtū secularē armoz. Non enī sic legi de
bester et iudic̄ licet ornaret se cultu solen
niori muliebri tamē vt gratiā placereb̄t h̄is
cum quibus agere conceperunt. Igitur
et cetera.

Berta propositio.

Dictam puellā a deo specialiter missa z
et deū ogari per eam/ aut sibi fiduciā fore
adhibendā/ nō potest ostendi p sufficien
tem apparentiā. **D**ec propositio patet
quasi corollarie ex p̄missis. **Q**uia si multi
venturi sint falsi prophete similes veris. **S**i
ad felicitatis cp̄alis p̄spicte nō fit specia
lis missio sub tpe gracie. **S**i processus ei⁹
fiat cōtra diuina mandata. quomō possit
assertiue teneri hmōi filiā/ singulariter a
deo electam ad ea sequēda que famātur.
Ex quibus patet qualiter hui⁹ vie fau
tores/ suam partē possint colorare oppo
sitam viā impugnādo. **I**nsp̄ ad p̄fundio
ra inueniēda occasionem ex p̄missis acci
piendo. **I**raq; hec hincinde copulata. col
latiue posita offerūtur visuris causa pre
sentis casus vel futuri cōsimilis/ ut et ipsi
aliquid respondere valeant cōsimiles que
stiones monētibus. semp ad gloriā dei q̄
regnat in secula benedictus. Amen.

Compilatū a ma

gistro Joh. de gerson de mirabili victoria
cuīsdā puelle. de p̄fētates recepte in du
ce bellī exercit⁹ Regis frācoꝝ. ḥ anglicos.

DResupponēdū est ī p̄mis q̄ mlta
p̄ falsa/sunt pbabilia. īmo īm p̄m
n̄ refert qdā falsa pbabiliora ee q̄
busdā veris vſq; adeo q̄ duo ḥdictoria sil
stāt ip̄probabilitatēz n̄ in vītate. **A**dver
tēdū ē vītēz q̄ ista pbabilitas si rcēfūdata
sit et rite itellectā/ n̄ ē dñida error vīl'erronea
nisi p̄tinacit extēdā assērtō vītra timinos
pbabilitas. **R**ō h̄ē q̄ pbabil̄ loqns fun
dat se in h̄ q̄rōes et app̄ntias h̄z p̄ p̄fīsa
Et h̄ytiq; verū est nisi sit penit̄ ip̄probabi
le. Uex̄ ē silr de p̄te opposita q̄ ad eā sunt
rōes et app̄entie se uerisiles p̄iecture. **A**ch
silr p̄tē et ē sepe vex̄. nec ista ḥdicūt sice
posita. **A**ttēdēdū ē ttio q̄ aliq̄ ḥcernētia
fidē et bonos mores/ considerant̄ in duplici
drīna qntū spectat ad p̄ns. **A**liq̄ ei dicūt de
nēccitate fidei et i iūtis nō l̄ dubitare l̄. pba
bil̄ op̄ari iuxta illō vulgatū. dubi⁹ i fide
ifidel̄ ē. et de ilib⁹ iusta eēt p̄qstio neq; lex
illa ciuil'barbar⁹ h̄z locū neq; i tlib⁹ cōis
error faceret ius īmo tāto detior qnto cōi
or eēt dēiꝝ ferro et igne exterminand⁹ iuxta
eccāsticas et ciuiles cēsuras ḥ hereticos la
tas. locū eēt h̄z illō metricū salubre. n̄ patit

Verius fama fides oculus immor^tp tali ludo in his que sunt fidei poss^z euocari sic iocans ad iudicium fidei tanq^d de errore su spectus in fide. **L**onsiderandum est p alte ra differētia eoru que sunt in fide vel de fide q illa vocatur de pietate vel deuotōne fidei / et nullo mō de necessitate. **D**e quib^s solet dici vulgarit. nele arit iluest p^zs dā p^zn. **S**pectat autē ad pietatē fidei tres conditōnes in speciali. **A**ria q faciant ad excitatōem deuotōis et pie affectionis circa deū et diuina / quia scz resonat in landē diuine potētie vel clemētie in miraculis et veneratōem sanctorū. **A**ltera cōditio est q habeat circa talia pbabilis aliqua plectu ra vel cōmuni relatōne vel ex fideliū attestatōne / qui dicūt se vidisse et audisse. **S**u paddirur tercia cōditio / cū discretōne pen sanda / p viros in theologia et bonis morib^s eruditos / q in huiusmōi relatiōib^s eoru qui dicūt de pietate fidei / non includat vel immisceat aliquod falsu vel eroneū / quod manifeste sit in detrimentu fidei vel honorū mox directe vel indirecte palam vel occulte. **S**up qua cognoscēda vel determināda nō est fas culib^s palam et passim ferre sententias et reprobationes / immo nec approbatōes contētiosas / mai time quādo tolerātur ab ecclia seu platis ecclie in vna prouincia vel in multis. **S**u iudicium et determinatio debet deferri ad eādem eccliam / seu platos eius et doctores. **P**ossent hic notari multa in pīculariib^s. **A**ct de materia cōceptōnis beate vir ginis. **A**ct de opinionib^s probabilib^s in doctores. **A**ct de indulgentiis q ad circūstantias multas. **S**ic de veneratōne reliquiarū in uno loco et alio. immo in diversis simul quēadmodū fuit nup contentio in plamento parient. sup veneratōne capiū sancti Dyonisiū in ecclia parisienf. et lab batia sancti dionisiū prope paris. **L**o cludendū est tandem ex pmissis / q pie et salubriter potest de pietate fidei et deuotōis sustineri factū illius puelle. circūstatiōis ac tentis cū effectu patenti / p̄sertim ex causa finali / que iustissima est / scz restitutio regis ad regnū suū / et pīnacissimoz inimicoru suoz iustissima repulso seu debellatio. **A**ddito p̄terea q in obseruatōibus suis / hec puelle nō repitututi sortilegūs / ab eccliesia p̄hibitis. **N**eque superstitiōibus pa lam reprobatis. **N**eque cauelis hoīm frau

dulentis. **N**eque ad questū p̄priū / vel aliqd tale subdolū / cū in attestatōe sue fidei ex ponat extremo piculo suū corp^z. **P**ostrem si multi multa loquuntur et referant pro garrulitate sua et levitate / aut dolositate / aut alio sinistro fauore vel odio / subuenit illud cathonis Arbitrij nostri non est. qd quisq^s loquaf est tñ arbitrij nostri qd credat seu teneat / seruata modestia / et p̄tentōne seu seditiōe pcul pulsa qr sicut dīc apostol^z. **N**ō oportet seruū dei litigare / nos inquit tale cōsuetudinē nō hēm^z / vt scz litigem^z / qz tolerare oportet / vel ad supiores sicuti pmissus est determināda referre. **I**a enī fuit in canonizatōib^s sc̄toꝝ p̄pnarib^s qles canonizatōes vt i p̄lib^z q legunt nō sunt de necessitate fidei stricte loquendo. **S**u de pia deuotōe. q nō est passim p qslī ber reprobanda irridēda vel repudiāda et min^z (ceteris parib^s) qz alia sine canonizatōe vulgata. **J**ungāt ad cām nostꝝ iste circūstatiōe. **U**na q cōciliū regis et gētes armos potuerūt induci ad vocē illi^z puelle tali credere et obseq^z / q sub eav^z cū ea exposuerūt se p̄spirato aio ad bellica pīcula / de decoro omni procul pulso qz evenire poterat / si subvna muliercula militantes vici fuissent per hostes procacissimos / et irrisi apō oēs q audissent. **A**ltera q exultatio p̄plaris cū pia credulitate cāta subseq^z cer nit ad laudē dei et hostiū p̄fusiōi. **A**ltera q latētes inimici / etiā magni referunt in timores varios immo et in languores qsi pīridentis cecidisse iuxta imp̄catōz cātici illi^z a maria sorore moysi timpanisati in choro ludentiū. **L**antem^z dño glioſe. et c. **S**eq̄tūr irruat sup eos formido et pauor. **V**ideat et cū deuotōe facto nrō psona recolat et cātēt. **P**roderādū est ad extremū q hec puelle et adherētes sibi militares / nō dimittit vias huane puidēcie / faciendo. sc. qd in se est / q appareat reprēari de^z vltra qz necesse ē. **V**ñ p̄stat hāc puelle nō ē pītina cē in adhesiōe p̄priū capiū vltraq^s reput^z / a deo se h̄fē monitōes seu iſtīc^z. **P**ossent insup supaddi mltē circūstatiōe de vita ei^z a puero q interrogate sunt / et cognite / diu et multū p mltos. **H**e qbz hic nil inserit. exēpla pīt iduci de barbara et de sc̄tā kather. i p̄versiōe nō min^z miraclosa rethor^z et alijs multis / vt de Judith et de Iuda in quibus ut cōmunicer miscetur semp aliquid naturale. **N**eque sequit semp post pīnum

De Victoria cuiusdā puelle

miraculū quicqđ ab homībꝫ expectatur/
vel expectabitur. **P**reterea si frustrareſ ab
om̄i expectatōne sua t̄ nostra (qd absit) p̄
dicta puella/nō oportebit cōcludere/ea q̄
facta sunt/a maligno spū vel nō a deo fa-
cta esse.sed vel ppter nostrā ingratitudinē
vel blasphemias aut aliunde iusto dei iudi-
cio licet occulto posset cōtingere frustratō
expectatōis nostre in ira dei/q̄a auertat
a nobis/t bñ oia vertat. **E**upaddūtur
quatuor ciuilia t̄ theologica documenta
Unū cōcernit regē t̄ cōsanguineos regie
dom? **S**cōm militiā regē t̄ regni. **T**ertiū
ecclesiasticos cū ppl'o. **Q**uartū puerā ip-
sam. **Q**uorū documentorū iste vnicē fi-
nis. bene vivere/ pie ad deū iuste ad pro-
ximū/t sobrie hoc est virtuose t̄ tempore
ad seipm. **L**e in speciali,p quarto documē
to p̄ hec gratia dei ostensa in hac puella/
nō accipiat t̄ traducaſ. p̄ sevel alios ad va-
nitates curiosas/nō ad mūdanos quest?
nō ad odia ptrialia/nō ad seditōes conten-
ciosas/nō ad vindictas de pteritis/nō ad
gloriatōes ineptas. **G**z in mansuetudine
t̄ oratōibꝫ cum gratia p̄ actōne/cū libera-
li preterea tempaliū subuentiōe/quilibet
laborer in idipsum.quatin⁹ veniat pars in
cubili suo/vt de manu inimicorū nostro/
rum liberati/deo propicio/seruam⁹ illi i
sanctitatē iusticia/corā ipso om̄ibꝫ diebꝫ
nostrisr̄c. A dño factū est istud. r̄c.

Hequitur triplex
veritas ad iustificatiōem electe puelle/de
p̄ fetāes accepte/rietiſ veste virili. **P**ri-
ma veritas **L**ex retus p̄hibēs mulierē vēti
veste virili t̄ vēti veste muliebri/pro quā
to est pure iudicialis/nō obligat in noua
lege. **Q**uia fm veritatē tenendā de necessi-
tate salutis iudicialia antiquē legē ablata
sunt.nec obligat in noua vt talia sunt/ni
si nouiter p̄ supiores ea institui seu cōfir-
mari contingat. **S**cōa veritas est **L**ex
huiusmodi p̄tinebat aliquod morale qđ
stabile est in om̄i lege. et illud possim⁹ et
primere prohibitiōem indecentis habit⁹
tam in viro qđ in muliere ſ mediū virtu-
tis quod obseruare debz circūstātias om-

nes/ut quando oportet/cu oportet q̄lit
oportet/et ita de reliquis/ut sapiens iudi-
cabit de quibꝫ nō est hic declarandū p̄ sin-
gula. **T**ertiaveritas **L**ex huiusmodi nec
vt iudical est/nec vt moralis dānatrum
vestis virilis t̄ militaris in puella nostra
virili t̄ militari/q̄a ex certis signis elegit
rex celestis om̄iu/tanq̄s recilliferā ad cō-
terendos hostes iusticie/et amicos suble-
uandos/ ut in manu feminine puerarū et
virginis confundat fortia iniquitatis ar-
ma/ auxiliantibꝫ angelis/ quibus virginis
tas amica est et cognata fm Hieronimū/
et in sacris historijs frequēter apparuit.
Sicut in cecilia visibiliter cū coronis et
rosis t̄ lilijs. **R**ursus p̄ hoc saluafatton
sio crinū quā apostolus phibere videtur
in semina. **O**bstruaf igitur et cesseſ os
loquentiū iniquā quiarbi diuina virtus
opatur.media fm finis exigētiam dispo-
nūtur. ita vt non iam sit securū detrahere
vel culpare ausu temerario.ea q̄ a dō sunt
fm apostolum ordinata sunt. **D**enig
possent p̄ticularitates addi multe/ et exē
pla de historijs sacris et gentiliū. **S**icut
de camilla t̄ amazonibꝫ. **S**icut p̄terea in
casibꝫ vel necessitatē vel euidētis vili-
tatis/vel approbate cōsuetudinis/vel ex
autoritate seu dispensatiōne supiorū. **G**z
ista p̄ breuitate sufficiat t̄ veritate. **L**antū
modo caueat pars habens iustum causaz
ne per incredibilitatē et in gratitudinē/vel
alias iniusticias/ faciat irritū diuinū taz
patenter t̄ mirabiliter auxiliū inchoatuz.
prout in Moysē t̄ filijs israel post collata
diuinitus tot promissa legim⁹ contigisse.
Deus enim t̄ si nō cōsilium/ sententiā tm̄
mutat/pro mutatiōne meritorū.

Secūda pars ope
rum domini Johannis Berson/doctoris
christianissimi/continenſ precipue opus
scula ad mores accōmodata. **E**plicit feliciter.
Anno noſtre salutis. Mccccclxxvij
Bonas vero Julij mensis quinto.

